

Bruselj, 15. september 2020

OBVESTILO DELEŽNIKOM

IZSTOP ZDRUŽENEGA KRALJESTVA IN PRAVILA EU NA PODROČJU STRELNEGA OROŽJA

Združeno kraljestvo je 1. februarja 2020 izstopilo iz Evropske unije in je postalo „tretja država“¹. Sporazum o izstopu² določa prehodno obdobje, ki se bo končalo 31. decembra 2020. Do tega datuma se pravo EU v celoti uporablja za Združeno kraljestvo in v njem.³

V prehodnem obdobju se bosta EU in Združeno kraljestvo pogajala o sporazumu o novem partnerstvu, ki bo določal zlasti območje proste trgovine. Vendar ni mogoče z gotovostjo reči, ali bo ob koncu prehodnega obdobja tak sporazum sklenjen in bo začel veljati. V vsakem primeru bi tak sporazum z Združenim kraljestvom vzpostavil odnose, ki bodo v smislu pogojev dostopa do trga zelo drugačni od tistih na notranjem trgu,⁴ v carinski uniji EU ter na območju DDV in trošarin.

Zato se vse zainteresirane strani, zlasti gospodarski subjekti, s tem obvestilom opozorijo na pravni položaj po koncu prehodnega obdobja (del A spodaj). To obvestilo pojasnjuje tudi nekatere pomembne določbe o ločitvi iz Sporazuma o izstopu (del B spodaj) ter pravila, ki se bodo po koncu prehodnega obdobja uporabljala na Severnem Irskem (del C spodaj).

Nasvet deležnikom

Da bi se obravnavale posledice iz tega obvestila, se zadevnim deležnikom zlasti svetuje, naj pri premikih strelnega orožja med EU in Združenim kraljestvom upoštevajo nove zahteve.

¹ Tretja država je država, ki ni članica EU.

² Sporazum o izstopu Združenega kraljestva Velika Britanija in Severna Irška iz Evropske unije in Evropske skupnosti za atomsko energijo (UL L 29, 31.1.2020, str. 7; v nadaljnjem besedilu: Sporazum o izstopu).

³ Razen nekaterih izjem iz člena 127 Sporazuma o izstopu, od katerih pa nobena ni relevantna v okviru tega obvestila.

⁴ Zlasti sporazum o prosti trgovini ne določa načel notranjega trga (na področju blaga in storitev), kot so vzajemno priznavanje, načelo države izvora in harmonizacija. Sporazum o prosti trgovini tudi ne odpravlja carinskih formalnosti in kontrol, vključno s tistimi, ki se nanašajo na poreklo blaga in njegove vložke, ter prepovedi in omejitve uvoza in izvoza.

Opozorilo

V tem obvestilu niso obravnavana pravila EU o:

- vojaški tehnologiji in opremi, vključno z izvozom blaga na skupnem seznamu vojaškega blaga EU;^{5 6}
- nadzoru izvoza blaga z dvojno rabo;
- pirotehničnih izdelkih in eksplozivih;
- carinskih postopkih in formalnostih.

Za te vidike se pripravljajo ali so bila objavljena druga obvestila.⁷

Hkrati je treba opozoriti na splošnejše obvestilo o prepovedih in omejitvah, vključno z uvoznimi/izvoznimi dovoljenji.

A. PRAVNI POLOŽAJ PO KONCU PREHODNEGA OBDOBJA

Po koncu prehodnega obdobja se zakonodaja EU o nabavi, posedovanju,⁸ uvozu in izvozu⁹ strelnega orožja za Združeno kraljestvo ne bo več uporabljala.¹⁰ To ima zlasti naslednje posledice:

1. PRETOK STRELNEGA OROŽJA – PRETOK STRELNEGA OROŽJA ZNOTRAJ EU

Direktiva 91/477/EGS določa poseben postopek pridobitve dovoljenja za pretok strelnega orožja iz ene države članice v drugo. Podroben opis je določen v prilogi k temu obvestilu.

Po koncu prehodnega obdobja se ta pravila ne uporabljajo več za pretok strelnega orožja med Združenim kraljestvom in EU. Namesto tega se uporabljajo pravila EU o uvozu in izvozu strelnega orožja (glej spodaj). Evropsko dovoljenje za strelno orožje, izdano osebam v Združenem kraljestvu, v EU ne velja več.

⁵ Skupni seznam vojaškega blaga Evropske unije (ST/5802/2019/INIT, UL C 95, 12.3.2019).

⁶ Skupno stališče Sveta 2008/944/SZVP z dne 8. decembra 2008, ki opredeljuje skupna pravila glede nadzora izvoza vojaške tehnologije in opreme (UL L 335, 13.12.2008, str. 99).

⁷ https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/future-partnership/preparing-end-transition-period_sl.

⁸ Direktiva Sveta 91/477/EGS z dne 18. junija 1991 o nadzoru nabave in posedovanja orožja (UL L 256, 13.9.1991, str. 51).

⁹ Uredba (EU) št. 258/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. marca 2012 o izvajanju člena 10 Protokola Združenih narodov o nedovoljeni proizvodnji strelnega orožja, njegovih sestavnih delov in streliva ter trgovini z njimi, ki dopolnjuje Konvencijo Združenih narodov proti mednarodnemu organiziranemu kriminalu (Protokol ZN o strelnem orožju), uvedbi izvoznih dovoljenj za strelno orožje, njegove sestavne dele in strelivo ter ukrepov glede njihovega uvoza in tranzita (UL L 94, 30.3.2012, str. 1).

¹⁰ V zvezi z uporabo teh pravil za Severno Irsko glej del C tega obvestila.

2. UVOZ STRELNEGA OROŽJA

V skladu z Uredbo (EU) št. 258/2012 v povezavi z Direktivo 91/477/EGS velja naslednje:

- uvoz strelnega orožja mora dovoliti namembna država članica.¹¹ Tako dovoljenje pomeni, da mora imeti uvoznik pred uvozom dovoljenje za nabavo in posedovanje strelnega orožja v skladu z Direktivo 91/477/EGS;¹²
- strelno orožje mora biti označeno v skladu s členom 4(1) in (2) Direktive 91/477/EGS najpozneje pred dajanjem na trg ali nemudoma po uvozu v Unijo;¹³
- uvoženo strelno orožje mora biti pri uvozu označeno vsaj s preprosto označitvijo, ki omogoča identifikacijo prve države uvoza v Evropski uniji, ali, kadar strelno orožje ni tako označeno, s posebno označitvijo za identifikacijo uvoženega strelnega orožja;¹⁴
- uvoženo strelno orožje mora biti registrirano v skladu z Direktivo 91/477/EGS nemudoma po uvozu v Unijo.¹⁵

Začasni vnos

Kadar je strelno orožje začasno vneseno v EU iz tretje države (na primer začasni uvoz za ocenjevanje ali razstavo brez prodaje ali aktivno oplemenitenje za popravilo), se uporabljajo nacionalna pravila za prijavo strelnega orožja in pridobitev dovoljenja zanj.

3. IZVOZ STRELNEGA OROŽJA

Izvoz **strelnega orožja za civilno uporabo** ureja Uredba (EU) št. 258/2012. Naslednja pravila se ne uporabljajo za:

- meddržavne posle ali prenose znotraj države;
- strelno orožje, zasnovano zlasti za vojaško uporabo, in v vsakem primeru za popolnoma avtomatsko strelno orožje;
- strelno orožje, namenjeno oboroženim silam, policiji ali javnim organom držav članic;
- zbiratelje in organizacije, ki se ukvarjajo s kulturnimi in zgodovinskimi vidiki strelnega orožja;

¹¹ Člen 2(15)(a) Uredbe (EU) št. 258/2012.

¹² In sicer členi 6, 7 in 8 Direktive 91/477/EGS.

¹³ Člen 2(15)(b) Uredbe (EU) št. 258/2012.

¹⁴ Člen 2(15)(c) Uredbe (EU) št. 258/2012.

¹⁵ Člen 4(1)(b) Direktive 91/477/EGS.

- onesposobljeno strelno orožje;
- starinsko strelno orožje (izdelano pred letom 1899).

Za izvoz je potrebno izrecno dovoljenje države članice EU, v kateri ima izvoznik sedež (člen 4(1) Uredbe (EU) št. 258/2012), tretje države tranzita (člen 7(1)(b) Uredbe (EU) št. 258/2012) in namembne tretje države (člen 7(1)(a) Uredbe (EU) št. 258/2012). Izvoznega dovoljenja ni mogoče odobriti brez predhodnega uvoznega (in po potrebi tranzitnega) dovoljenja namembne države (člen 7(1) Uredbe (EU) št. 258/2012). Izvozno dovoljenje mora ustrezati predlogi iz Priloge II k Uredbi (EU) št. 258/2012.

Zahtevke za izvozno dovoljenje mora pristojni organ držav članic obravnavati v največ 60 delovnih dnevih (z možnostjo podaljšanja tega obdobja na 90 dni v izjemnih okoliščinah).¹⁶ Države članice se lahko odločijo za uporabo dokumentov v elektronski obliki za namene obravnavanja zahtevkov za izdajo izvoznega dovoljenja.¹⁷ Države članice lahko tudi sklenejo, da se, če od tretje države tranzita v 20 delovnih dneh ne prejmejo obvestila o nasprotovanju tranzitu, šteje, da tretja država tranzita ne nasprotuje tranzitu (tiha privolitev).¹⁸ Izvozno dovoljenje mora vključevati informacije iz člena 8 Uredbe (EU) št. 258/2012. Od izvoznika se lahko zahteva prevod predloženih dokazil v uradni jezik države članice, v kateri se vloži izvozna deklaracija.¹⁹

Nacionalni carinski organi lahko zadržijo postopek izvoza s svojega ozemlja ali drugače preprečijo, da bi strelno orožje z izvoznim dovoljenjem zapustilo carinsko ozemlje Unije prek njenega ozemlja, če sumijo, da se pogoji za pridobitev dovoljenja ne upoštevajo.^{20 21}

Države članice morajo pri odobritvi izvoznih dovoljenj oceniti, ali vložniki **upoštevajo naslednje pogoje:**

- obveznosti in zaveze iz ustreznih mednarodnih dogovorov o nadzoru izvoza ali ustreznih mednarodnih pogodb;²²
- dejavnike nacionalne zunanje in varnostne politike;²³

¹⁶ Člen 7(4) Uredbe (EU) št. 258/2012.

¹⁷ Člen 7(6) Uredbe (EU) št. 258/2012.

¹⁸ Člen 7(2) Uredbe (EU) št. 258/2012.

¹⁹ Člen 17(2) Uredbe (EU) št. 258/2012.

²⁰ Člen 17(3) Uredbe (EU) št. 258/2012.

²¹ Za orožje, za katero veljata Uredba (EU) št. 258/2012 in Skupno stališče Sveta 2008/944/SZVP (kot je polavtomatsko ali potezno orožje, pri katerem se uporablja tulčno strelivo s centralnim vžigom), lahko države članice vzpostavijo enoten postopek za izpolnjevanje obveznosti iz obeh instrumentov, glej člen 2(1) Skupnega stališča 2008/944/SZVP in člen 4(2) Uredbe (EU) št. 258/2012.

²² Člen 2(1) Skupnega stališča 2008/944/SZVP in člen 10 Uredbe (EU) št. 258/2012.

²³ Kot je določeno v členu 2 Skupnega stališča 2008/944/SZVP.

- dejavnike, povezane z nameravano končno uporabo, prejemnikom, določenim končnim prejemnikom in nevarnostjo preusmeritve;²⁴
- morebitne embarge na orožje in mednarodne sankcije.²⁵

Začasni izvoz

Nazadnje, Uredba (EU) št. 258/2012 vzpostavlja poenostavljene postopke v zvezi z začasnim izvozom, zlasti za lovce in športne strelce.

Za začasni izvoz strelnega orožja, ki ga opravljajo za osebno rabo (ali za ponovni izvoz po začasnem uvozu za dejavnosti lova ali športnega strelstva), izvozno dovoljenje ni potrebno, če so razlogi za potovanje utemeljeni.²⁶ Ko lovci in športni strelci zapuščajo EU ter potujejo v tretjo državo prek države članice, ki ni država članica, v kateri imajo stalno prebivališče, pristojnim organom predložijo evropsko dovoljenje za strelno orožje. V primeru potovanja z letalom se evropsko dovoljenje za strelno orožje predloži pristojnim oblastem na mestu, kjer se zadevni predmeti predajo letalski družbi za prevoz s carinskega območja Unije. Ko lovci in športni strelci zapuščajo EU in potujejo v tretjo državo prek države članice, v kateri imajo stalno prebivališče, lahko namesto evropskega dovoljenja za strelno orožje predložijo drug dokument, ki ga pristojni organi te države članice štejejo za veljaven za ta namen.²⁷

Poleg tega so države članice v skladu s svojo nacionalno zakonodajo vzpostavile poenostavljene postopke za:

- ponovni izvoz strelnega orožja, ki sledi začasnemu uvozu za ocenjevanje ali razstavo brez prodaje ali aktivno oplemenitenje za popravilo, če strelno orožje ostane v lasti osebe s sedežem zunaj carinskega območja Unije ter se ponovno izvozi k navedeni osebi;
- ponovni izvoz strelnega orožja, če se začasno skladišči od trenutka, ko vstopi na carinsko območje Unije, in dokler ne izstopi s tega območja, in
- začasni izvoz strelnega orožja za ocenjevanje in popravilo ter razstavo brez dovoljenja za prodajo, če izvoznik dokaže zakonito posedovanje tega strelnega orožja in ga izvozi v skladu s postopkom pasivnega oplemenitenja ali postopkom začasnega carinskega izvoza.²⁸

²⁴ Člen 5 Skupnega stališča 2008/944/SZVP in člen 10(1) Uredbe (EU) št. 258/2012.

²⁵ Člen 10(2) Uredbe (EU) št. 258/2012.

²⁶ Člen 9(1)(a) Uredbe (EU) št. 258/2012.

²⁷ Člen 9(1)(b) Uredbe (EU) št. 258/2012.

²⁸ Člen 9(2) Uredbe (EU) št. 258/2012.

B. POMEMBNE DOLOČBE O LOČITVI IZ SPORAZUMA O IZSTOPU

Člen 47(1) Sporazuma o izstopu določa, da se pod pogoji iz navedenega sporazuma pretok blaga ob koncu prehodnega obdobja šteje za pretok blaga znotraj Unije v zvezi z zahtevami za izdajanje uvoznih in izvoznih dovoljenj po pravu Unije.

Primer: strelno orožje, ki se ob koncu prehodnega obdobja premika med EU in Združenim kraljestvom, lahko še vedno vstopi v EU ali Združeno kraljestvo na podlagi pravil, ki se uporabljajo za pretok blaga med državami članicami.

C. PRAVILA, KI SE UPORABLJAJO NA SEVERNEM IRSKEM PO KONCU PREHODNEGA OBDOBJA

Po koncu prehodnega obdobja se uporablja Protokol o Irski/Severni Irski.²⁹ Protokol o Irski/Severni Irski je predmet redne privolitve izvršnega organa in skupščine Severne Irske, pri čemer začetno obdobje uporabe zajema štiri leta po koncu prehodnega obdobja.³⁰

Na podlagi Protokola o Irski/Severni Irski se nekatere določbe prava EU uporabljajo tudi za Združeno kraljestvo in v njem v zvezi s Severno Irsko. Poleg tega sta se EU in Združeno kraljestvo v Protokolu o Irski/Severni Irski dogovorila, da se, kolikor se določbe EU uporabljajo za Združeno kraljestvo in v njem v zvezi s Severno Irsko, Severna Irška obravnava kot država članica.³¹

Protokol o Irski/Severni Irski določa, da se Direktiva 91/477/EGS in Uredba (EU) št. 258/2012 uporabljata za Združeno kraljestvo in v njem v zvezi s Severno Irsko.³²

To pomeni, da sklicevanje na EU v delih A in B tega obvestila vključuje Severno Irsko, sklicevanje na Združeno kraljestvo pa se nanaša le na Veliko Britanijo.

Natančneje to med drugim pomeni naslednje:

- pretok strelnega orožja med Severno Irsko in EU se ne šteje za uvoz ali izvoz, zato se Uredba (EU) št. 258/2012 za tak pretok ne uporablja. Namesto tega se uporabljajo pravila za pretok blaga znotraj EU iz Direktive 91/477/EGS, kot je določeno v oddelku A.1 in prilogi k temu obvestilu. Dovoljenje za prenos za Severno Irsko izda Združeno kraljestvo. Evropsko dovoljenje za strelno orožje, izdano pred koncem prehodnega obdobja za osebe na Severnem Irskem, ostane veljavno;
- uvoz strelnega orožja iz Velike Britanije ali tretje države na Severno Irsko mora biti v skladu z zadevnimi določbami prava EU, kot so navedene v oddelku A.2 tega obvestila;³³

²⁹ Člen 185 Sporazuma o izstopu.

³⁰ Člen 18 Protokola o Irski/Severni Irski.

³¹ Člen 7(1) Sporazuma o izstopu v povezavi s členom 13(1) Protokola o Irski/Severni Irski.

³² Člen 5(4) Protokola o Irski/Severni Irski in del 47 Priloge 2 k navedenemu protokolu.

- izvoz strelnega orožja s Severne Irske v tretjo državo ali Veliko Britanijo mora biti v skladu z zadevnimi določbami Uredbe (EU) št. 258/2012, kot so navedene v oddelku A.3 tega obvestila.³⁴

Vendar Protokol o Irski/Severni Irski izključuje možnost, da bi Združeno kraljestvo v zvezi s Severno Irsko sodelovalo pri odločanju in oblikovanju odločitev Unije.³⁵

Splošne informacije o zakonodaji Unije so na voljo na spletišču Komisije o pravilih EU o strelnem orožju (https://ec.europa.eu/home-affairs/what-we-do/policies/organized-crime-and-human-trafficking/trafficking-in-firearms_en). Te strani bodo po potrebi posodobljene z dodatnimi informacijami.

Evropska komisija
Generalni direktorat za migracije in notranje zadeve

³³ Uredba (EU) št. 258/2012 in Direktiva 91/477/EGS.

³⁴ Obveznost glede izvoza iz Uredbe (EU) št. 258/2012 se zahteva v skladu z mednarodnimi obveznostmi Unije (Protokol Združenih narodov o nedovoljeni proizvodnji strelnega orožja, njegovih sestavnih delov in streliva ter trgovini z njimi, ki dopolnjuje Konvencijo Združenih narodov proti mednarodnemu organiziranemu kriminalu (Protokol ZN o strelnem orožju), glej zlasti člen 10 Protokola ZN o strelnem orožju), glej člen 6(1) Protokola o Irski/Severni Irski.

³⁵ Morebitna potrebna izmenjava informacij ali medsebojno posvetovanje bo potekalo v skupni posvetovalni delovni skupini, ustanovljeni na podlagi člena 15 Protokola o Irski/Severni Irski.

PRILOGA: PRAVILA EU ZA PRETOK STRELNEGA OROŽJA MED DRŽAVAMI ČLANICAMI

V skladu s členom 11 Direktive 91/477/EGS je za pretok strelnega orožja iz ene države članice v drugo potrebno dovoljenje zadevne države članice, vključno z državo tranzita.

Posameznik ali trgovec mora pred poskusom nabave strelnega orožja iz druge države članice najprej pridobiti dovoljenje (predhodno privolitev) organov države članice svojega stalnega prebivališča.³⁶

Posameznik ali trgovec, ki strelno orožje kupuje, to dovoljenje (predhodno privolitev) predloži trgovcu ali posamezniku, ki strelno orožje prodaja/poseduje v drugi državi članici (hkrati pristojni organi države članice kupca pošljejo zadevne informacije državi članici, v kateri je strelno orožje).

Posameznik ali trgovec, ki strelno orožje prodaja/poseduje, organom države članice, v kateri je strelno orožje, predloži podatke iz člena 11(2) Direktive 91/477/EGS in dovoljenje, ki ga zagotovi kupec. Organi odpreme države članice lahko nato na podlagi teh informacij izdajo dovoljenje za prenos.

Organi, ki izdajo dovoljenje za prenos, morajo vse informacije, prejete v zvezi s členom 11, pred prenosom sporočiti organom namembne države članice in organom morebitne države članice tranzita.³⁷

Strelno orožje se nato v namembno državo članico prenese skupaj z zadevnimi dokumenti.

Izmenjava informacij med državami članicami poteka elektronsko prek informacijskega sistema za notranji trg.³⁸

Vsa zgornja pravila se uporabljajo za prodajo na daljavo (npr. prek spleta). Poleg tega mora identiteto in dovoljenje kupca najpozneje ob dostavi preveriti licencirani trgovec/posrednik ali javni organ.³⁹ Poleg tega lahko trgovci/posredniki zavrnejo izvedbo „sumljivih“ transakcij (zaradi njihove narave ali obsega).⁴⁰

Pravo Unije določa nekatere poenostavljene postopke.

Države članice si lahko najprej medsebojno zagotovijo seznam strelnega orožja, katerega prenos na njihovo ozemlje je lahko dovoljen brez predhodne privolitve.⁴¹

³⁶ Členi 6, 7 in 8 Direktive 91/477/EGS.

³⁷ Člen 13(2) Direktive 91/477/EGS.

³⁸ Delegirana uredba Komisije (EU) 2019/686 z dne 16. januarja 2019 o podrobni ureditvi sistematične izmenjave informacij v zvezi s prenosom strelnega orožja znotraj Unije z elektronskimi sredstvi v skladu z Direktivo Sveta 91/477/EGS (UL L 116, 3.5.2019, str. 1).

³⁹ Člen 5b Direktive 91/477/EGS.

⁴⁰ Člen 10(2) Direktive 91/477/EGS.

⁴¹ Člen 11(4) Direktive 91/477/EGS.

Direktiva 91/477/EGS določa tudi posebno ureditev za pretok strelnega orožja med državami članicami, vključno s strelnim orožjem, ki ga nosijo potniki. Ta pravila med drugim določajo izdajo „evropskega dovoljenja za strelno orožje“. To dovoljenje pristojni organi države članice na zahtevo izdajo osebi, ki zakonito pridobi v posest strelno orožje in ga uporablja.⁴²

Kadar želijo osebe potovati iz ene države članice EU v drugo ali čez državo članico EU, morajo pridobiti predhodno dovoljenje vsake od teh držav članic, ki bo nato zabeleženo v evropskem dovoljenju za strelno orožje, ki ga morajo imeti pri sebi ves čas potovanja⁴³. Vendar obstajajo izjeme od te obveznosti pridobitve predhodnega dovoljenja. Te izjeme veljajo za udeležence zgodovinskih uprizoritev in lovce, ki lahko potujejo s posebnimi kategorijami strelnega orožja, če imajo pri sebi evropsko dovoljenje za strelno orožje, v katerem je navedeno njihovo strelno orožje, in če lahko utemeljijo razloge za svoje potovanje (kot je vabilo na prireditve v namembni državi članici).

⁴² Evropsko dovoljenje za strelno orožje je veljavno največ pet let, to obdobje pa se lahko podaljša. Je neprenosljiva listina, v kateri je navedeno strelno orožje, ki ga ima in uporablja imetnik dovoljenja.

⁴³ Člen 12(1) Direktive 91/477/EGS.